

mihi parabitur, si quis mihi meliores, magis sufficientes, magisque *demonstrabiles* relationes de Ambra grysea, ejus *origine, natura & mixtione* impertietur.

Berolini d. xv.
Octobr. 1729.

Caspar Neumannus, *M. D.*
Profess. Chymia, Societatum Scientiar. Reg. Magn. Britt. & Pruss. ut & Acad. Nat. Curios. Soc.

II. *Editoris Recensio Experimentorum circa Ambram Gryseam à Domino Joh. Browne, R. S. S. & à Dno. Ambrosio Godofredo Hanckewitz, R. S. S. institutorum, cum D. Neumanni, R. S. S. Experimenti sui vindicatione.*

Mandatum fuit Chemicis expertissimis Regalis Societatis sociis dignissimis Dnis Browne & Godofredo *Hanckewitz*, ut Operationem de Ambra grysea à clarissimo D. Neumanno chemiæ professore & *R. S. S.* institutam sedulò repeterent.

D. Browne, cum censeret clarissimum Dⁿ professorem nimis parvam quantitatem, scilicet Drachmam unicam, in experimento suo adhibuisse, sumfit Ambrae gryseae unciam & semisse, cum terra cimolia alba siccatisissima (qua semper utitur ad salem

ex

ex Succino eliciendum) in pulverem redactam, quam Retortæ inditam variis Caloris exposuit gradibus : obtinuit primò phlegma aquæ purissimæ instar pellucidum, dein Spiritum Cerevisiæ instar fuscum, huic succedebat oleum colore magis fusco, ultimo habuit, per ignem fortissimum, Balsamum spissum, nigrum. Ex quibus oleum quidem & Balsamum cum illis, quæ ex Succino prodeunt, odore tenus convenire fassus est, sed nullum omninò sale acidum volatilem, uti ex Succino, elicere potuit, nec Spiritus hic Ambraë gryseæ ullum motum cum alcalicis dedit, quemadmodum ille ex Succino tali sale acido abundat. Illud autem acidum volatile, singulare Succini *Criterion* reputat. Residuum quoque ex Succini distillatione, durum est, nigrum & Gagatis instar, ex hujus vero distillatione, cimolia remansit pulvis, nigredine solummodò tinctus. Cum nullam igitur Aciditatem, nullam volatilitatem per totam operationem deprehendere potuerit, an Ambra gryseæ sit Excrementum animale necne, in dubio relinquit : sed notat omne suaveolentum, omne gratum lenissimo igne perire.

D. *Godofredus*, primò duas Ambraë gryseæ uncias duplici Arenæ albæ purissimæ ponderi mistas ex Retorta distillavit ; secundò alias duas uncias similiter distillavit, habuitque in utraque operatione oleum limpidum, & residuum bituminosum : oleum per se rectificatum dedit phlegma saporis gratè subacidi, quasi aceti dilutioris, & deinde sequutum est oleum limpidum, balsamicum, bituminosum, petroleo simile : tertio distillavit semiunciam Ambraë gryseæ per se, eademque per ignem satis moderatum obtinuit ; postquam ad summam siccitatem Ambram gryseam distillaverat,

laverat, urfit residuum igne maximo, & remanserunt ultimo grana tria Terræ albæ salinæ, cum acidis modicè effervescentis vel Aëri humido expositæ per deliquium fluentis. Cum ex carbone ceu Residuo nigricante duarum primarum operationum nullum falem volatilem, nullum elicere potuerit phosphorum, pronuntiat certissime Ambram nec animale quid, nec Excrementum animalis esse; phosphorum enim ex omnium notorum Animalium excrementis obtinere potest, uti amplè explicuit in *Transact.* N° 428. Ambram igitur statuit esse Bitumen ad Succinum proximè accedens; verum autem Succinum esse, cum falem acidum volatilem, similem illi ex Succino, non præbeat, haud concedit.

Reiteravit denuò Experimentum, cum Ambra gryseæ & vitri pulverizati partibus æqualibus; quia suspicio oriri poterit in Arena hæsisse terræ alcalicæ aliquid, quod acidum ex Ambra, siquid in ea extiterit, absorbuerit; sed operatio exhibuit iterum eadem, nisi quòd phlegma saporem salis neutri, quippe non acidi præbuerit; & post ignem vitri pulverem fundentem, Residuum bituminosum liberum à massa vitrea, ei incubuit carbonis instar nigri, & sese per totam Retortæ faciem internam ad collum usque, florum ceu floccorum nigrorum, tenuissimorum quidem & splendorum instar disperferat.

Omnis circa hæc Experimenta Lis facilè componi potest, si Ambra gryseæ quasi substantia mixta ex variis peregrinis conflata consideretur uti cætera mineralia, & non quasi corpus simplex purum uti metalla; nulla enim minera metalli cujuscvis, exempli gratia plumbi, in omnibus portiunculis æqualem metalli vel admixti certi mineralis quantitatem exhibet,
similiter

similiter Ambrae gryseae portiunculae variae easdem quantitates salis illius acidi non continent; uti videmus in Experimentis *Godfredianis*, ubi in uno phlegma saporem subacidum, salis istius signum indubitabile, in alio saporem habuit salis neutri, & portiuncula illa à D. *Neumanno* examinata plus aliis istiusmodi salis continuit. Sal præterea, quod plus oleo irretitus est, eò difficilius separari potest. Eodem modo evenit in Experimentis quibusdam de Calce viva, referente D. *Neumanno* in literis ad D. *Godofredum* datis, ubi scribit, illa aliter in Anglia, aliter in Gallia successisse; unde Gallus quidam eadem reiterans, quæ in Anglia certo modo successerant, cum in Gallia eodem modo non responderent, omninò falsa esse declaravit. Clarissimus *Neumannus* præterea in aliis literis ad Illustrissimum *R. S. Pr. Dⁿ Sloane* scriptis declarat se nolle, quòd intelligatur se dixisse (p. 421.) Ambram gryseam esse reverà Succinum, sed tantummodo esse ex genere Succineo, vel Bitumen quidem ad Succinum proximè accedens, quod Ratio fuit veteribus, cum utramque AMBRAM appellaverint, illam *Citrinam*, hanc *odoriferam*. Addit denuo de sale isto acido volatili, cujus granum unum vel alterum obtinuit, se falli non posse, nam in Aqua, uti sal solvebatur, syrupum violarum, uti alia acida, colore tingebat rubro; & volatilis est, quippe qui distillatione ascenderat.